

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2017/2102

(2017. gada 15. novembris),

ar ko groza Direktīvu 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legīslatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/65/ES ⁽³⁾ par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (EEL) satur prasību, ka Komisija pārbauda vajadzību grozīt minētās direktīvas piemērošanas jomu attiecībā uz tajā iekļautajām EEL un vajadzības gadījumā iesniedz legīslatīvā akta priekšlikumu par jebkādiem papildu izņēmumiem saistībā ar attiecīgo EEL.
- (2) Būtu jāveicina EEL otrreizējā tirgus operācijas, kas ietver remontu, rezerves daļu nomaiņu, atjaunošanu un atkārtotu izmantošanu, kā arī modernizāciju, lai veicinātu aprites ekonomiku Eiropas Savienībā. Būtu jānodrošina cilvēku veselības un vides augsta līmeņa aizsardzība, tostarp videi nekaitīga reģenerācija un EEL atkritumu apglabāšana. Būtu jāizvairās no nevajadzīga administratīvā sloga tirgus dalībniekiem. Direktīva 2011/65/ES ļauj EEL, kas neietilpa iepriekšējās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/95/EK ⁽⁴⁾ darbības jomā, bet kuras neatbilstu Direktīvas 2011/65/ES prasībām, darīt pieejamas tirgū vēl līdz 2019. gada 22. jūlija m. Tomēr pēc minētās dienas neatbilstīgu EEL pirmā laišana tirgū un otrreizējā tirgus darbības ar tām ir aizliegta. Šāds otrreizējā tirgus darbību aizliegums ir pretrunā vispārējiem principiem, kas ir pamatā Savienības pasākumiem par tiesību aktu tuvināšanu, kuri attiecas uz ražojumiem, un tāpēc būtu jāsvīturo.
- (3) Noteiktas nišas ražojumu grupas būtu jāizslēdz no Direktīvas 2011/65/ES darbības jomas, jo to iekļaušana nedotu nozīmīgu labumu videi vai veselībai un radītu neatrisināmas atbilstības problēmas vai tirgus kropļojumus, ko nevar efektīvi novērst, izmantojot atbrīvojuma mehānismu, kas paredzēts minētajā direktīvā.
- (4) Ērģeļu stabules būvē, izmantojot īpaša veida svina sakausējumu, kuram līdz šim nav atrasta alternatīva. Vairākums ērģeļu ar stabulēm gadsimtiem ilgi atrodas vienā un tajā pašā vietā un ļoti reti tiek mainītas. Tāpēc ērģeles ar stabulēm būtu jāizslēdz no Direktīvas 2011/65/ES darbības jomas, jo to iekļaušana nedotu nozīmīgu labumu attiecībā uz svina aizstāšanu.

⁽¹⁾ OV C 345, 13.10.2017., 110. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2017. gada 3. oktobra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2017. gada 23. oktobra lēmums.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/65/ES (2011. gada 8. jūnijs) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/95/EK (2003. gada 27. janvāris) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (OV L 37, 13.2.2003., 19. lpp.).

- (5) Direktīva 2011/65/ES neattiecas uz autoceļiem neparedzētu mobilo tehniku, kurai ir iebūvēta piedziņa un kura paredzēta tikai profesionālām vajadzībām. Tomēr dažus autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas veidus ražo divās versijās vienā un tajā pašā ražošanas līnijā, un vienīgā atšķirība ir to piedziņas avots (iekšējs vai ārējs). Saskaņā ar minēto direktīvu abām minētajām versijām būtu jāpiemēro vienādas prasības. Tāpēc no Direktīvas 2011/65/ES darbības jomas būtu jāizslēdz arī autoceļiem neparedzēta mobilā tehnika ar vilces piedziņu, ko darbina ārējs barošanas avots.
- (6) Visām attiecīgajām EEI kategorijām, kā noteikts Direktīvas 2011/65/ES I pielikumā, būtu skaidri jāprecizē nosacījumi atbrīvojuma piešķiršanai tām atkārtoti izmantotām rezerves daļām, kas atgūtas no EEI. Līdzīgi – tā kā atbrīvojumi no ierobežojuma attiecībā uz dažu bīstamu vielu izmantošanu būtu jānosaka uz ierobežotu laiku – būtu arī skaidri jāprecizē maksimālais atbrīvojuma termiņš visām attiecīgajām EEI kategorijām, tostarp 11. kategorijai.
- (7) Ja iesniegts pieteikums par atbrīvojuma pagarināšanu, Komisijai ir jāpieņem lēmums ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms spēkā esošā atbrīvojuma termiņa beigām, ja vien īpašu apstākļu dēļ nav noteikts cits termiņš. Nav noteikts termiņš, kādā Komisijai jāpieņem lēmums attiecībā uz pieteikumiem par jauniem atbrīvojumiem. Saskaņā ar Komisijas 2016. gada 18. aprīļa ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā tiek īstenotas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, kas Komisijai piešķirtas saskaņā ar Direktīvu 2011/65/ES, praksē ir izrādīties, ka minētais termiņš nav īstenojams, jo ir vajadzīgi vairāki obligāti procedūras posmi, lai izvērtētu pieteikumu par atbrīvojuma pagarināšanu. Kaut arī termiņš nesniedz papildu vērtību spēkā esošajai pārbaudes procedūrai attiecībā uz to, kā izvērtēt pieteikumu par atbrīvojuma pagarināšanu, tas rada neskaidrības uzņēmumiem un citām ieinteresētajām personām, jo tas nav praktiski izpildāms. No otras puses, darījumdarbības nepārtrauktība ir nodrošināta, jo tirgus dalībnieki spēj paļauties uz jau piešķirto atbrīvojumu, kas paliek spēkā, kamēr tiek pieņemts lēmums par pieteikumu atbrīvojuma pagarināšanai. Tāpēc noteikums par termiņu būtu jāsvītro. Tomēr Komisijai īsā laikā pēc pieteikuma saņemšanas būtu jāpaziņo pieteikuma iesniedzējam, dalībvalstīm un Eiropas Parlamentam, kādā termiņā tā pieņems savu lēmumu par pieteikumu. Turklāt Direktīvas 2011/65/ES vispārējās pārskatīšanas procesā, ko ne vēlāk kā 2021. gada 22. jūlijā veic Komisija, būtu jānosaka arī praktiski izpildāms termiņš Komisijai lēmuma pieņemšanai pirms attiecīgā atbrīvojuma termiņa beigām attiecībā uz pieteikumu par atbrīvojuma pagarināšanu.
- (8) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus – veicināt cilvēku veselības aizsardzību un EEI atkritumu reģenerāciju un apglabāšanu, kas nekaitē videi, tādēļ ierobežojot bīstamu vielu izmantošanu EEI, – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo tajās pieņemti atšķirīgi tiesību akti vai administratīvi pasākumi varētu radīt šķēršļus tirdzniecībai un izkropļot konkurenci Savienībā un tādējādi tieši ietekmēt iekšējā tirgus darbību, bet šīs direktīvas mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, ņemot vērā problēmas mērogu un ietekmi, kuru tā varētu atstāt uz citiem Savienības tiesību aktiem par atkritumu reģenerāciju un apglabāšanu un uz kopēju interešu jomām, piemēram, cilvēku veselības aizsardzību, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2011/65/ES groza šādi:

1) direktīvas 2. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu svītro;

b) panta 4. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“k) ērģeles ar stabulēm.”;

2) direktīvas 3. panta 28. punktu aizstāj ar šādu:

“28) “autoceļiem neparedzēta mobilā tehnika, kas ir paredzēta tikai profesionālām vajadzībām” ir tehnika ar iebūvētu piedziņu vai vilces piedziņu, ko darbina ārējs barošanas avots un kuras ekspluatācija paredz mobilitāti un nepārtrauktu vai daļēji nepārtrauktu kustību starp fiksētām darba vietām darba laikā, un kura ir paredzēta tikai profesionālām vajadzībām.”;

3) direktīvas 4. pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Panta 1. punktu piemēro medicīnas ierīcēm un monitoringa un kontroles instrumentiem, kas laisti tirgū no 2014. gada 22. jūlija, medicīnas ierīcēm *in vitro* diagnostikai, kas laistas tirgū no 2016. gada 22. jūlija, rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumentiem, kas laisti tirgū no 2017. gada 22. jūlija, un visām pārējām EEI, kas neietilpa Direktīvas 2002/95/EK darbības jomā un kas laistas tirgū no 2019. gada 22. jūlija.”;

b) panta 4. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:

“ea) visās pārējās EEI, kas neietilpa Direktīvas 2002/95/EK darbības jomā un kas laistas tirgū pirms 2019. gada 22. jūlija.”;

c) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Ar noteikumu, ka rezerves daļu atkārtota izmantošana notiek revidējamās slēgta cikla uzņēmumu mijmaiņas sistēmās un par atkārtoto izmantošanu ir paziņots patērētājam, panta 1. punktu nepiemēro atkārtoti izmantotām rezerves daļām:

- a) kas atgūtas no EEI, kuras laistas tirgū pirms 2006. gada 1. jūlija un izmantotas EEI, kas laistas tirgū pirms 2016. gada 1. jūlija;
- b) kas atgūtas no medicīnas ierīcēm vai monitoringa un kontroles instrumentiem, kuri laisti tirgū pirms 2014. gada 22. jūlija un izmantoti EEI, kas laistas tirgū pirms 2024. gada 22. jūlija;
- c) kas atgūtas no medicīnas ierīcēm *in vitro* diagnostikai, kuras laistas tirgū pirms 2016. gada 22. jūlija un izmantotas EEI, kas laistas tirgū pirms 2026. gada 22. jūlija;
- d) kas atgūtas no rūpnieciskiem monitoringa un kontroles instrumentiem, kuri laisti tirgū pirms 2017. gada 22. jūlija un izmantoti EEI, kas laistas tirgū pirms 2027. gada 22. jūlija;
- e) kas atgūtas no visām EEI, kuras ir ārpus Direktīvas 2002/95/EK darbības jomas un laistas tirgū pirms 2019. gada 22. jūlija, un izmantotas EEI, kas laistas tirgū pirms 2029. gada 22. jūlija.”;

4) direktīvas 5. pantu groza šādi:

a) panta 2. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Atbrīvojumiem, kas III pielikumā noteikti 2011. gada 21. jūlijā, ja vien nav noteikts īsāks laikposms, maksimālais derīguma termiņš, kuru var pagarināt, ir:

- a) attiecībā uz I pielikuma 1. līdz 7. kategoriju un 10. kategoriju – pieci gadi, sākot no 2011. gada 21. jūlija;
- b) attiecībā uz I pielikuma 8. un 9. kategoriju – septiņi gadi, sākot no 4. panta 3. punktā norādītajiem datumiem; un
- c) attiecībā uz I pielikuma 11. kategoriju – pieci gadi, sākot no 2019. gada 22. jūlija.”;

b) panta 4. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:

“ba) vienā mēnesī pēc pieteikuma saņemšanas paziņo pieteikuma iesniedzējam, dalībvalstīm un Eiropas Parlamentam sava lēmuma par pieteikumu pieņemšanas grafiku.”;

c) panta 5. punkta otrās daļas pirmo teikumu svīturo.

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, līdz 2019. gada 12. jūnijam. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2017. gada 15. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. MAASIKAS
